

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ

Матеріали
IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції

Кропивницький – 22 квітня 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Економічний факультет

Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ

*Матеріали
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції*

22 квітня 2026 р.

Кропивницький
2026

Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., 22 квіт. 2026 р., м. Кропивницький / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи ; [редкол. : А. А. Тихий, В. В. Зайченко та ін.]. Кропивницький : РВЛ ЦНТУ, 2026. – 123 с.

Редакційна колегія:

Андрій ТИХИЙ, кандидат технічних наук, доцент, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків, Центральноукраїнський національний технічний університет;
Володимир ЗАЙЧЕНКО, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, Центральноукраїнський національний технічний університет;
Наталія ШАЛІМОВА, доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету, Центральноукраїнський національний технічний університет;
Марина СЕМИКІНА, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, Центральноукраїнський національний технічний університет;
Марія БУГАЄВА, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та підприємництва та готельно-ресторанної справи, Центральноукраїнський національний технічний університет;
Ірина ПЕТРОВА, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу та поведінкової економіки, Університет економіки та права «Крок»;
Лариса ЛУТАЙ, доктор економічних наук, професор, професор кафедри логістики, Державний університет «Київський авіаційний інститут»;
Марта КОПИТКО, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та економічної безпеки навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки, Львівський державний університет внутрішніх справ;
Тарас ВАСИЛЬЦІВ, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу проблем соціально-гуманітарного розвитку регіону, Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України»;
Руслан ЛУПАК, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний університет;
Алла КАРНАУШЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри підприємництва, обліку та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Віра САВЧЕНКО, кандидат економічних наук, професор, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Леся КОНОНЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Наталія СИСОЛІНА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва та готельно-ресторанної справи, Центральноукраїнський національний технічний університет;
Олексій СМІРНОВ, кандидат економічних наук, керівник методично-організаційного відділу Центральноукраїнський національний технічний університет;
Лілія РЕЗНІК, фахівець I категорії методично-організаційного відділу Центральноукраїнський національний технічний університет.

У збірнику опубліковано тези доповідей учасників IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз». Тези доповідей відображають результати наукових досліджень, присвячених розгляду різноманітних проблем, умов та чинників економічної діяльності та безпеки підприємств, регіонів, соціальної відповідальності бізнесу та держави, розвитку інвестиційної та інноваційної політики, людського потенціалу, визначенню стратегічних перспектив готельно-ресторанної індустрії України.

Для науковців, викладачів, здобувачів PhD, здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Може бути корисним також для підприємців, організаторів бізнесу, менеджерів підприємств, спеціалістів з економіки.

Рекомендовано до друку вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету (Протокол №9 від 27.04.2026 року)

За достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат, галузевої термінології, економіко-статистичних даних та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

Зміст

Копитко М. І., Мойса Т. В. Інтернаціоналізація бізнесу як фактор євроінтеграційних процесів в Україні: безпековий аспект.....	7
Костишина Т. А., Костишина А. І. Консалтинговий бізнес в системі HR-менеджменту: актуальні проблеми та шляхи розв'язання	10
Семикіна М. В., Жирний Р. В. Людський капітал та його збереження методами мотиваційного менеджменту в умовах воєнного стану	12
Бугаєва М. В. Імплементація ESG-підходів у діяльність підприємств індустрії гостинності.....	15
Вінічук М. В. Забезпечення економічної стійкості підприємництва в умовах загроз через збереження та розвиток людського потенціалу.....	19
Дмитришин Б. В., Герман В. М. Автоматизовані інформаційні системи в управлінні підприємствами сільськогосподарського машинобудування.....	21
Дмитришин Б. В., Лимаренко І. С. Стратегічні пріоритети збереження та нарощування економічного потенціалу аграрних підприємств у воєнний період.....	24
Дмитришин Б. В., Хамітов Р. В. Вплив інституційного середовища на ефективність функціонування аграрних підприємств	26
Журило І. В., Кузьменко Д. В. Специфіка логістичної діяльності аграрних підприємств	28
Задорожня Л. М. Кейтеринг як інноваційний напрям підприємництва в умовах сучасних викликів і загроз	31
Кернасюк Ю. В. Штучний інтелект і трансформація регіональної економіки.....	32
Ковальчук Н. В. Функціонування готельного бізнесу в Україні в умовах воєнного стану: регіональний аспект (на прикладі м. Кропивницький)	35

Кононенко Л. В.	
Ринок нерухомості в умовах повномасштабних військових дій: сучасний стан, проблеми та перспективи	37
Нісфоян С. С., Габов С. А.	
Антикризове управління підприємствами в умовах інфраструктурних руйнувань: адаптаційні моделі та стратегії виживання	38
Нісфоян С. С., Митрошина В. О.	
Адаптація логістичних ланцюгів постачання торговельних підприємств до умов воєнного часу: виклики та управлінські рішення	41
Нісфоян С. С., Мультченко Б. В.	
Цифрова трансформація як ключовий чинник відновлення операційної ефективності підприємств малого та середнього бізнесу	44
Нісфоян С. С., Нісфоян О. О.	
Повернення трудових мігрантів та внутрішньо переміщених осіб: стимули, бар'єри та державна політика реінтеграції	46
Нісфоян С. С.	
Статистичне моделювання споживчого попиту в умовах воєнної економіки: методологічні підходи та практика застосування	48
Огаренко Т. А., Ліштаба С. Я.	
Комунікативні стратегії як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств у цифровому середовищі.....	51
Ревуцька А. О.	
Еволюція концепції стійкості: роль циклічних моделей у відновленні економічних систем	53
Рутинський М. Й., Quirini-Popławski Łukasz	
Тренд розвитку польського бізнесу в Україні.....	55
Савеленко Г. В., Лузан О. С.	
Цифровізація аграрного виробництва як основа ESG-стратегії підприємства	57
Савеленко Г. В., Марченко Р. В.	
Strip-Till як інструмент економії ресурсів у аграрному підприємстві	60
Савеленко Г. В., Павелко О. М.	
Біогаз із рослинних відходів як інструмент диверсифікації аграрного підприємства	62
Савченко В. М.	
Стратегічні орієнтири та механізми оптимізації оподаткування сільськогосподарських товаровиробників в умовах сучасних викликів	64

Семикіна А. В.	
HR-аналітика у системі управління продуктивністю праці та компенсаціями в умовах воєнного стану.....	66
Сисоліна І. П.	
Етичний імператив сучасної інженерії: синергія професійної доброчесності та соціальної відповідальності.....	68
Сисоліна Н. П., Позняк С. В.	
Інформаційні системи підтримки прийняття рішень у стратегічному менеджменті	69
Сисоліна Н. П., Соломко Д. О.	
Трансформація системи ризик-менеджменту агропідприємств в умовах глобальної продовольчої нестабільності.....	71
Харченко І. В.	
Критерії економічної ефективності сільськогосподарської техніки	73
Харченко І. В.	
Прозорість меню як фактор позиціонування та конкурентної переваги в ресторанному бізнесі.....	76
Tolulope Emmnauel Balogun	
Clusters and their benefit for innovative development.....	80
Ведмеденко Д. С.	
Інноваційні підходи до розвитку підприємств агробізнесу в сучасних умовах	83
Дибов О. Б.	
Планування та прогнозування витрат на аграрному підприємстві	85
Коломінов А. О.	
Формування ефективної системи управління ресурсами підприємств агробізнесу в умовах воєнних ризиків.....	87
Костів К. Т., Дуб В. В.	
Інтеграція б'юті-сервісу в готельно-ресторанний бізнес як інструмент підвищення конкурентоспроможності.....	91
Котік В. Д.	
Економічні аспекти формування доходів і витрат від наукової інноваційної діяльності в державних установах	93
Кулініч С. В.	
Адаптивні механізми підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств в умовах трансформаційної економіки.....	95

Лазаренко Р. Р.	
Ресурсний потенціал підприємств аграрного машинобудування як основа забезпечення їх стійкого розвитку	98
Пшенична Н. С., Дуб В. В.	
Тренди використання локальних рослин: потенціал портулаку городнього в ресторанному господарстві України	99
Семків Ю. П.	
Цифровізація ринку землі як чинник підвищення ефективності агробізнесу на регіональному рівні.....	102
Сікорака В. І.	
Напрями інноваційного розвитку соціально-трудоного потенціалу регіону в умовах цифрових трансформацій та війни	104
Слободян В. В.	
Грантові механізми підтримки аграрного сектору України в умовах воєнного стану.....	107
Супрун О. С.	
Стратегічні напрями підвищення економічної ефективності підприємств плодово-ягідного виробництва в умовах невизначеності	109
Татарченко А. О.	
Формування механізму корпоративної стійкості підприємств АПК в умовах воєнних ризиків	111
Ткаченко Е. Ю., Заярнюк О. В.	
Стратегічні зміни в управлінні економічною безпекою аграрного підприємства	113
Філіченко О. А.	
Розвиток конкурентоспроможного агробізнесу на основі маркетингової концепції стратегічного управління.....	115
Шаповалов Є. В.	
Адаптація системи економічної безпеки підприємств агротехнічного сервісу до воєнних викликів.....	117
Шапошнік І. С.	
Інвестиційне забезпечення сталого розвитку підприємств агробізнесу	120

4. Іванова Н.В., Петренко О.О. Трансформація готельного бізнесу в умовах війни // Економіка та держава. – 2024.
5. Ковальчук С.В. Антикризове управління підприємствами гостинності // Інфраструктура ринку. – 2024.
6. Гринько Т.В. Регіональні аспекти розвитку готельного бізнесу // Економіка та суспільство. – 2024.
7. UNWTO. Tourism Recovery Tracker (2024–2025). URL: <https://www.unwto.org>.

УДК 332.7

*Кононенко Л. В., к.е.н., доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон / м. Кропивницький*

РИНОК НЕРУХОМОСТІ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНИХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сьогодні в Україні тривають повномасштабні військові дії, які за своїми наслідками є найбільшими в Європі з часів Другої світової війни. Ця трагедія залишає по собі мільйони біженців та вщент зруйновані міста, що кардинально змінює соціально-економічний ландшафт. Попри щоденні виклики, Україна продовжує боротьбу, а науковці та політики усвідомлюють критичну необхідність завчасного планування відбудови країни. Експерти погоджуються, що процес повноцінного відновлення триватиме не одне десятиріччя. Світова спільнота розглядає відбудову України як стратегічний пріоритет безпеки для всього регіону, ЄС та НАТО, тому що це необхідна умова уникнення сценарію «слабкої держави» [3]. За підрахунками Київської школи економіки, найбільших матеріальних втрат зазнав саме житловий фонд, на який припадає близько 38% усіх збитків, та інфраструктура з показником у 23% [2].

В умовах таких колосальних руйнувань особливої актуальності набуває дослідження ринку нерухомості, що відіграє фундаментальну роль у мобілізації капіталу та формуванні нового інвестиційного середовища. В умовах війни цей ринок зазнає суттєвих трансформацій – змінюється структура попиту, порушується ціноутворення, а ризики стрімко зростають.

Незважаючи на стримуючі фактори, ринок житлової нерухомості поступово активізується, демонструючи абсолютно нову парадигму споживчих переваг. В умовах пошкодженої енергосистеми та постійних загроз критичною вимогою стала наявність автономних систем життєзабезпечення, енергоощадних технологій та надійних укриттів. Реагуючи на це, девелопери переорієнтовуються на зведення багатофункціональних комплексів та форматів «місто в місті», які дозволяють ефективно створювати безпечний простір для життя, що є вкрай важливим для забезпечення житлом внутрішньо переміщеного населення [4].

Проте сама лише адаптивність бізнесу не здатна забезпечити довгострокову стійкість ринку в умовах затяжного конфлікту. Для залучення необхідних масштабних інвестицій держава повинна продовжувати структурні реформи.

Надзвичайно важливою є системна оптимізація нормативно-правового законодавства та обов'язкове використання позитивного закордонного досвіду в контексті запровадження ефективних фінансових інструментів. До них належать інвестиційні сертифікати, спеціалізовані житлові фонди та вдосконалені механізми захисту прав власності, які мають працювати незважаючи на обтяжливі обставини агресії [1]. В таких умовах синергія макроекономічної стабільності, міжнародної допомоги та інноваційних фінансово-правових підходів здатна перетворити ринок нерухомості на міцний фундамент майбутнього економічного відродження країни.

Список використаних джерел:

1. Савченко В., Кононенко Л., Гай О. Фінансовий та статистичний аналіз в управлінні ризиками на фінансовому ринку у контексті формування «Industry 5.0». *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 167–173. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-31> 12.
2. Report on damages to infrastructure from the destruction caused by Russia's military aggression against Ukraine as of January 2024 / Kyiv Sch. Econ. Kyiv, 2024. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/05/Eng_01.01.24_Damages_Report.pdf (дата звернення: 15.02.2026).
3. Rod Z. Reconstruction Roadmap: Current Perspectives on Ukraine's Post-Conflict Recovery. *Contemporary Security Problems of Poland and the Czech Republic*. 2024. P. 193. URL: <https://surl.li/nkopbv> (дата звернення: 15.02.2026).
4. Statista : statistics portal. URL: <https://surl.li/sflxeq> (дата звернення: 15.02.2026).

УДК 338.24.01:658.562

*Нісфоян С. С., к.е.н., доцент;
Габов С. А.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ІНФРАСТРУКТУРНИХ РУЙНУВАНЬ: АДАПТАЦІЙНІ МОДЕЛІ ТА СТРАТЕГІЇ ВИЖИВАННЯ

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну спричинило безпрецедентні руйнування виробничої, енергетичної та транспортної інфраструктури країни. За даними Світового банку, загальний обсяг прямих збитків від знищення інфраструктури перевищив 150 млрд дол. США вже станом на кінець 2023 року, при цьому підприємницький сектор зазнав найбільших операційних втрат. В умовах систематичних обстрілів об'єктів критичної інфраструктури, масових відключень електроенергії та руйнування логістичних ланцюгів підприємства постали перед необхідністю не просто оптимізувати виробничі процеси, а кардинально переосмислити моделі свого функціонування. Саме тому антикризове управління підприємствами в умовах інфраструктурних руйнувань набуває статусу першочергової науково-практичної проблеми, вирішення якої безпосередньо визначає темпи відновлення національної економіки.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції

22 квітня 2026 р.

Науковий редактор – Зайченко В.В.
Технічний редактор – Сисоліна Н.П.
Комп'ютерний набір і верстка – Онищук О.В.
Дизайнер обкладинки – Чумаченко О.С.